

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Sžo/2/2018
Identifikačné číslo spisu: 6013201654
Dátum vydania rozhodnutia: 30.04.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:6013201654.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: Q. H., R., XX. R. XXXX, D. J. P., R., proti odporcovi: Centrum právnej pomoci Bratislava, Kancelária Nitra, Štefánikova trieda 88, Nitra, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu sp. zn. 6690/2013, ev. č. 43876/13 zo dňa 25. septembra 2013, konajúc o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 27Sp/58/2013-86 zo dňa 17. mája 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 27Sp/58/2013-86 zo dňa 17. mája 2016 p o t v r d z u j e .

Účastníkom právo na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením zo 17. mája 2016 č. k. 27Sp/58/2013-86 nepriznal navrhovateľke oslobodenie od súdnych poplatkov v konaní vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 27Sp/58/2013.

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom č. k. 27Sp/58/2013-43 zo dňa 17. septembra 2014 v prvej výrokovej vete potvrdil rozhodnutie odporcu sp. zn. 6690/2013, ev. č. 43876/13 zo dňa 25. septembra 2013, v druhej výrokovej vete nepriznal navrhovateľke náhradu trov konania a v tretej výrokovej vete uložil navrhovateľke povinnosť zaplatiť na účet Krajského súdu v Banskej Bystrici súdny poplatok vo výške 35,- Eur v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Proti vyššie uvedenému rozsudku krajskému súdu podala navrhovateľka v zákonnej lehote odvolanie, o ktorom rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací rozsudkom č.k. 6Sžo/107/2014-62 zo dňa 16. decembra 2015 tak, že rozsudok krajského súdu v prvom a druhom výroku potvrdil. V časti týkajúcej sa uloženia povinnosti navrhovateľky zaplatiť súdny poplatok (tretí výrok) rozhodnutie zrušil a

vec vrátil na ďalšie konanie s odôvodnením, že navrhovateľka v odvolaní proti rozsudku krajského súdu požiadala o oslobodenie od súdnych poplatkov, ale k žiadosti nepredložila žiadne doklady osvedčujúce jej dôvodnosť a prihliadol aj na skutočnosť, aby navrhovateľke neodňal právo na opravný prostriedok.

Krajský súd následne vyzval navrhovateľku na predloženie vyplneného Tlačiva pre dokladovanie pomerov pre účely oslobodenia od súdnych poplatkov podľa § 138 ods. 2 O.s.p. Navrhovateľka v Tlačive uviedla, že býva v garsónke vo vlastníctve Mesta Nitra v bytovom dome Senior a jej mesačnými výdavkami sú nájomné 100 Eur, 20,- Eur elektrina, 30,- Eur obedy, 20,- Eur poštovné - Post Box 2,50 mesačne, MHD 12,- Eur, cestovné 20,- Eur (Topoľčany, Hlohovec advokáti z CPP), Xerox 10,- Eur, telefón 15,- Eur a lieky a sklá do okuliarov 60,-Eur, čo spolu predstavuje 285,-Eur. Za komunálny odpad platí 23,- Eur ročne a ďalšie náklady má na zdravotnícke pomôcky. Ďalej navrhovateľka uviedla, že nie je vlastníčkou hnutel'ného a ani nehnuteľného majetku a jej dôchodok jej nestačí na pokrytie potrieb, a preto si na lieky musí požičiavať. Ako dlžníkov, voči ktorým má pohľadávky, uviedla „Slovenská republika - MSSR, MPSVaR MZ SR a MUDr. Konvický, SES Tlmače“, avšak výšku týchto pohľadávok nekonkretizovala. Je poberateľkou starobného dôchodku vo výške 264,60 Eur, je slobodná, nemá žiadne vyživovacie povinnosti.

Krajský súd vo svojom odôvodnení ďalej konštatuje, že navrhovateľka nespĺňa jednu zo zákonom stanovených podmienok pre priznanie nároku na poskytnutie právnej pomoci zo strany odporcu a to, že nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu. V odôvodnení uznesenia krajského súdu je podrobne poukázané na dôvody, prečo krajský súd takto rozhodol.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podala navrhovateľka včas odvolanie a žiadala uznesenie krajského súdu zrušiť, ďalej žiadala, aby jej bol odpustený súdny poplatok, aby vec prejednal súd v Banskej Bystrici, a aby jej bola zaplatená škoda 30 000 eur, ktorá jej bola spôsobená.

V odvolaní poukázala na právo slabšej strany. Poukazuje na skutočnosť, že uzatvorila zmluvu na domácnosť v dome č. XXX s externou pracovníčkou Slovenskej poisťovne - Allianz, pobočka Nitra, I. V. K. Tvrdí, že táto pracovníčka ju poškodila. Navrhovateľke nebola vyplatená poisťná udalosť, ktorú nahlásila. V. K. podľa tvrdení navrhovateľky spísala inú zmluvu na jej meno, ktorú navrhovateľka nepodpísala, ale podľa grafologických posudkov bola v mene navrhovateľky podpísaná V. K.. Navrhovateľke bola zaslaná iná zmluva s prepísaným dátumom a nie s navrhovateľkiným podpisom. Ďalej navrhovateľka tvrdí, že je poškodená, pretože prišla živelnou udalosťou, vlastne sabotážou, ktorú nazvali povodeň o všetko zariadenie v dome. Nikto nič nevyšetril, navrhovateľka to oznámila policii, prokuratúre, poisťovni, dala vec na súd do Bratislavy, Nitry. Poukazuje na skutočnosť, že priet'ahy boli 12 rokov. Pracovníčka MNV V. K. zasahovala v pozadí do všetkého a za výhody spisovala falošné osvedčenia na matkine vlastníctvo, navádzala na to občanov z obce. Sudkyňa v Bratislave, advokát, ktorý jej bol ustanovený, všetci boli poistení v Slovenskej poisťovni Allianz. Podľa tvrdení navrhovateľky bola sudkyňa zaujatá a navrhovateľke dávala zisťovať meno poisťovacieho agenta. Navrhovateľku, ako to uvádza vo svojom odvolaní to stálo mnoho peňazí. Podľa jej tvrdení súd chráni monopol poisťovni. Navrhovateľka ďalej uvádza, že bola oslobodená od súdnych poplatkov, mala advokáta JUDr. D., ktorý sa veci vzdal. Skončili to tak, že tam bola advokátka, ktorú navrhovateľka nikdy nevidela, ani jej nikto rozsudok neposlal. Navrhovateľka tvrdí, že v Mojmirovciach bola ohrozená. Po smrti jej matky trvá dedičské konanie 20 rokov. V roku 1999 V. K. zavolať na obecný úrad ženy a dala im podpísať falošné prehlásenie, ktoré mala pripravené a také napísal aj bývalý starosta susedov príbuzný, až v roku 2013 navrhovateľka dostala tieto potvrdenia občanov cestou súdu. Navrhovateľka vo svojom odvolaní uvádza, že je poškodená a dlhujú jej 30 000,- eur za škodu, ktorú jej spôsobili, utrpela aj morálnu ujmu. V. K., externá pracovníčka Obecného úradu Mojmirovce si vystavila pre seba na meno a priezvisko navrhovateľky na jej dom č. XXX Mojmirovce poisťku a za to, že prišla do Bratislavy na súd jej má navrhovateľka zaplatiť 35,- eur. Navrhovateľka poukazuje na skutočnosť, že oslobodenie od súdnych poplatkov odôvodňujú jej pomery. Poberá iba 264,60 eur starobný dôchodok, 26 rokov trvá pracovný spor, ktorý nie je doteraz skončený. Podľa navrhovateľky spor na Krajskom súde Bratislava skončil bez jej prítomnosti, bez predvolania, bez oznámenia, nemala možnosť ani sa zúčastniť, ani sa brániť. Advokátku navrhovateľka nepoznala, nehovorila s ňou. Všetko bolo rozhodnuté bez jej prítomnosti.

Poukazuje na skutočnosť, že občania v Mojmirovciach za peniaze urobia hocičo. Uvádza, že neexistovala po roku 1990 vymožitelnosť práva a neexistuje. Navrhovateľka vo svojom odôvodnení podotýka, že nemá na zaplatenie súdneho poplatku a žiada súd, aby jej súdny poplatok bol odpustený. Nevedela, že je rozhodnuté, keď jej súd, advokátka nikto nič nedoručil, nič čo na súde si robili na jej osobu, bez jej prítomnosti. Nedostala možnosť konfrontácie ani možnosť sa obhájiť. Súd v Bratislave sa vyjadril, aby jej rozsudok zaslala advokátka, keď nevedel zistiť adresu, tak jej súd v Bratislave rozsudok zaslal, a keď jej ten doručil v r. 2013 teda, kedy jej tento doučil, tak navrhovateľka rozsudok napadla. Na záver vo svojom odôvodnení navrhovateľka poukazuje na skutočnosť, že ako mohla dodržať lehotu, keď jej toto právo bolo zobrať na odvolanie.

Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok upravujúci v zmysle § 1 písm. a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve, a v zmysle § 1 písm. b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

Podľa § 492 ods. 1 Správneho súdneho poriadku konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v odvolaní žalobcu (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. poplatky sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len „poplatkový úkon“) uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „sadzobník“), ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a/ zákona č. 71/1992 Zb. poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a/ zákona č. 71/1992 Zb. poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku (ďalej len „percentná sadzba“) alebo pevnou sumou. Ak tento zákon neustanovuje inak, je poplatok za odvolanie päť eur a poplatok za dovolanie 10 eur.

Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Podľa § 6 ods. 3 zákona č. 71/1992 Zb. za konanie o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu súdu v konaní podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku sa platí poplatok podľa odseku 2.

Podľa položky č. 10 písm. e/ sadzobníka súdnych poplatkov tvoriaceho prílohu zákona č. 71/1992 Zb. sa vyberie súdny poplatok za konanie o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu správneho orgánu, ak

rozhodol okresný súd alebo krajský súd 35 eur.

Podľa § 138 ods. 1 O.s.p. na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

Vychádzajúc z citovanej právnej úpravy poplatková povinnosť poplatníka - navrhovateľky poplatkového úkonu, (§ 2 ods. 1) vzniká podaním návrhu, odvolania, dovolania (§ 5 ods. 1) alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ. Zákonodarca v sadzobníku súdnych poplatkov tvoriaceho prílohu zákona č. 71/1992 Zb. stanovuje súdny poplatok buď percentom zo základu poplatku (ďalej len percentná sadzba) alebo pevnou sumou (§ 6 ods. 1) a v položke č. 10 písm. e/ sadzobníka stanovuje sadzbu súdneho poplatku pevnou sumou 35 eur za konanie o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu správneho orgánu, ak rozhodol okresný súd alebo krajský súd. Pokiaľ sadzba poplatku je stanovená za konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy na základe žaloby, rozumie sa tým konanie na jednom stupni a poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej (§ 6 ods. 2, 3). Sadzba poplatku sa vzťahuje samostatne ku každému návrhu súdneho prieskumu, teda ak sa navrhovateľ domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy na základe podaného odvolania a následne na preskúmanie rozhodnutia súdu, ktorý o jeho odvolaní rozhodol, bol povinný zaplatiť súdny poplatok za každý návrh, resp. opravný prostriedok na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu a následne súdu, ktorého prieskumu sa podaním opravného prostriedku domáhal.

S ohľadom na dôvody uvedené v odvolaní najvyšší súd ustálil, že krajský súd vo svojom rozhodnutí presvedčivo, logicky a v dostatočnom rozsahu vysvetlil, čo ho viedlo k prijatému záveru, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil. Krajský súd jasným a zrozumiteľným spôsobom vysvetlil, prečo navrhovateľka nespĺňa zákonné podmienky na priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov a to, že sa jedná o zrejme bezúspešné uplatňovanie práva. Keďže v tomto prípade, nebola splnená jedna z vyššie uvedených zákonných podmienok podľa ktorej nesmie ísť o zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva, súd splnenie ďalších podmienok neskúmal.

Najvyšší súd konštatuje, že navrhovateľka v odvolaní neuviedla také skutočnosti týkajúce sa fakultatívnej možnosti súdu priznať navrhovateľke oslobodenie od súdnych poplatkov (§ 138 ods. 1 O.s.p.), ktoré by spochybňovali vecnú správnosť výroku uznesenia krajského súdu, ani také právne relevantné námietky, s ktorými by sa krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nebol dostatočne vysporiadal. Najvyšší súd tiež nezistil procesné vady, ktoré by samy o sebe boli dôvodom pre zrušenie rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s dôvodmi uznesenia krajského súdu, ktoré zodpovedajú obsahu spisu a tieto dôvody si odvolací súd osvojuje ako svoje vlastné.

Keďže podľa názoru najvyššieho súdu krajský súd o otázkach, ktoré boli dôvodom podaného odvolania, nerozhodol svojvoľne a nezákonne a keďže najvyšší súd nezistil dôvod na zmenenie alebo zrušenie napadnutého rozsudku, považujúc jeho odôvodnenie za logické, jasné a zrozumiteľné a nezistil v tomto rozhodnutí žiaden rozpor so zákonom, rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 a § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p. tak, že neúspešnému navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, žalovanému náhrada trov konania neprináleží zo zákona.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.